

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECEC

Cek. račun: Ljubljana št. 10.630 in 10.349 za inzerate: Sarajevo št. 7563. Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Nujna narodna dolžnost

Sijajna zmaga pri volitvah v narodno skupščino je pokazala v 20 okrajih od 26, kolikor jih šteje naša banovina, večino, ki niha med 92 in 72 od sto. Samo šest okrajev je, ki so dali slovenski JRZ povprečno 58 odstotkov vseh oddanih glasov. To so laški, prevajški, črnomaljski, radovljiški, murskoboški in brežiški, kjer je pisana opozicija pod imenom dr. Mačka dobila od 45.2 do 35.1 od sto volivcev.

Če te okraje proučimo, bomo našli, da gre, izvzemaši laško, v katerem je zaradi nizke socialne ravni in življenjskega položaja komunizem še vedno deloma zajeden v rudarskem delavstvu in se ohranja tudi s pomočjo znanega rdečega terorja, za okraje, ki so deloma ali celoma pod neposrednim vplivom sosedov, Nemcev in Hrvatov. Znatel del prebivalstva, tudi v trboveljskem revirju, je narodnopolitično malo zaveden, pa tudi še iz liberalne dobe v kulturnem oziru močno dezorientiran, kakor na primer v severozapadnem kotu naše banovine, kjer tok tujstva skupaj z gibanji in nauki, ki niso zrastle na slovenskih tleh, meša napolnizobražencu in delavcu pod Karavankami množice.

Zaradi tega postane razumljivo, če so imeli naši politični nasprotniki, ki so korakali pod zastavo mačkovega hrvatskega nacionalizma, plitkega masonskega naprednjakarstva in socialističnega demagoškega internacionalizma, edino podlago za kakšen uspeh med prebivalstvom, kjer v vsakem tretjem človeku strasti, nagoni in razpoloženje politične in včasih tudi kulturne zaostalosti prevladujejo nad slovensko narodno zavednostjo, nad smislom za narodno celoto in strnjeno in nad politično izobrazbo in duhovno omiko, kakor je dostojna slovenskega naroda. Računali so na ljudi, ki so jih deset in desetletja vzgajali v omahljivosti, ki se sami čutijo kot manjvredni, ker jih je bodisi tujec, nasprotnik našega naroda, bodisi domača liberalna gospoda za take smatrala in žigosala, in se v njih tudi niso uračunali, saj grede tako ljudje dosledno za tistimi, ki imajo zanje najbolj gljufive obljube, jih strahuje in strahuje, zna razgrevati njihovo primitivno domišljijo, in se igrati z njihovimi slabostmi. Čim bolj jih mamiš, slepiš in zdražiš s sijajnimi prividi bodočnosti ali s strahovi tajinstvenih dogodkov in prevratov, ki da so pred duri, tem bolj drvi v svoji nazadnjaški preprostosti, lahkovernosti in razburljivosti svoje elabotne duševne ekkladnje za vsakim sleparjem.

Takó agitatorji hrvatske seljačke stranke, ki ima doma opraviti z veskosi zaostalim elementom in je zato do viška izurjena v metodah, kako se lovijo ljudje nizke kulturne ravni, kakor socialistični in komunistični demagogi, ki se v smislu marksistične brezsmotnosti ne ustrašijo nobenega eredita, da zbežajo neukega, plašnega in brez značajnega človeka, so imeli med takimi plastmi prebivalstva precej lahko igro. Kdor ni trdno zakoninjen v veri, npravstvu in kulturi svojega slovenskega rodu, odnekad podvržen tujim vplivom in brez narodnega značaja in ponosa, ta je verjel hrvatskim grožnjam in volil Mačka, češ kaj bo, če se ne izjavim zanj, pa on zmaga! Ti narodni in moralni slabosti so tudi naselili geslom Mačkovih agitatorjev, ki so varali ljudi, da Nemci in Madžari želijo, naj volijo vodjo hrvatskega naroda, ki da je vsemogočen v Evropi... Ljudje, ki so do svetovne vojne živeli pod ogromnim političnim in kulturnim pritiskom nemišstva in madžarstva ter madžarstvu podložnega hrvatstva, pa niso imeli nikoli močne in odporne lastne narodne organizacije ali pa so bili od slovenskega svobodomiselnega razumnštva prejšnjih časov prepuščeni sami sebi kot »manjvreden kmetijski element«
brez kulturne, politične in združne opore v lastnih društvi in zavodih, so omahnili pred gesli, lažmi in grožnjami ter pritiskom, pa pred laskanjem, obljubami in hujskanjem ter nizkim podkupovanjem Mačkovih dobro plačanih agentov in njegovih podreptnikov iz naše domače protislovenske liberalne in socialistične »inteligence«. Zakaj volitve 11. decembra so bile obnem politična preizkušnja, kdo je dober Slovenec, kdo ne, kdo je za ohranitev in razvoj ter kulturno rast slovenskega naroda, kdo ne, kdo želi politično enakopraven in kulturno samostojen slovenski narod v skupni jugoslovanski državi in kdo ne. Ljudje, ki so volili velehrvata Mačka, rdeče internacionalce in Kramierjeve jugoslovanske centraliste, so pokazali, da so narodno šibki, da še niso premagali v sebi sledov tujega političnega gospodarstva in kulturnega vpliva ali pa so živeli svoje ozko obmejeno lokalno življenje brez prave zveze z narodnim arediščem.

Ta slednja okolnost nas postavlja pred važno nalogo in intenzivno delo, da izginijo zadnje sence na območju slovenskega narodnega življenja in kulture. Naš izobraženec se ne sme braniti, kakor je po pretežni večini delal doslej, če ga kliče službena dolžnost v Prekmurje, v Belo krajino ali v bivše koroške okraje ali na mejo tik Hrvatov. Zavedati se mora, da je to njegova narodna dolžnost, pa saj to tudi ni nobena »žrtev«, kakor se zdi mestnemu starajencu ali razvajeniki, ki misli, da se mora do razvojni držati materinskih kril v Ljubljani. So to tudi prelepi deli naše Slovenije, polni še nedvignjenega bogastva ljudske duše, ki so jo zanemarjali, prezirali in njen dvig tlačili, pa jo mnogi še danes smatrajo za manj vredno. Tudi naše središčne narodne, politične, kulturne in gospodarske organizacije bodo morale podesetoriti svoje sile, da temu obmejnemu ljudstvu priskočijo na pomoč in ga nacionalno oblikujejo v veskosi etodototno zaveden in do viška omikan slovenski element.

Anglija noče jamčiti za češko-slovaške meje

To je zadeva prizadetih držav, pravi Chamberlain

London, 20. decembra. TG. V angleški spodnji zbornici je poslanec, bivši minister Noel Baker, ki pripada delavski stranki in velja za izvedenca vzhodnoevropskih vprašanj, stavil na ministrskega predsednika Chamberlaina vprašanje, če so vesle, med njimi tudi Anglija, ki so se udeležile monakovske konference, sedaj že pripravljene dati češko-slovaški državi obljubljeno jamstvo za njene nove meje, in če bodo sedaj hotele izvesti tudi svojo drugo obljubo, da bodo namreč točno določile dolžnosti Nemčije, Poljske in Madžarske napram novim ozemljem, ki so jih od Češkoslovaške dobile, tako, da bodo češke in slovaške narodne manjšine zaščitene.

Ministrski predsednik Chamberlain je na to vprašanje dal naslednji odgovor:

»Nove meje Češko-Slovaške so bile že s pogodbo med češko-slovaško vlado in vladami prizadetih držav določene. Pogodba med Češko-Slovaško in Nemčijo je bila tudi že potrjena od mednarodne komisije, in sicer dne 21. novembra 1933. V takšnih okoliščinah nove mednarodne pogodbe za nedotakljivost češko-slovaških meja očitno niso več potrebne. V pogledu jamstev za meje pa ne morem več povedati, kot sem že do sedaj povedal. O vseh drugih vprašanjih, ki so nastala z odstopom čeških in slovaških ozemelj pa se bo morala češko-slovaška vlada sama s pogajanjimi sporazumeti z vladami Nemčije, Poljske in Madžarske.

Delavski poslanec Noel Baker je nato vprašal, če naj predsednikov odgovor razlaga tako, da Anglija ne bo prevzela jamstva za nove češko-slovaške meje, čeprav to obljubo vsebuje monakovski sporazum. Chamberlain je na to suhoparno odgovoril, da tega on ni rekel.

V zunanje-političnih krogih so prepričani, da se bo angleška vlada na vse načine zoperstavljala temu, da bi v srednji Evropi prevzela kakšne obveznosti, ki bi ji naložile vojaška bremena.

Chamberlain o odnošajih z Nemčijo:

„Za sporazum sta potrebna dva“

London, 20. dec. TG. Angleški ministrski predsednik Chamberlain je v spodnji zbornici odgovarjal na vprašanja, ki so jih o zunanji politiki postavljali razni poslanci. Pri tem je uvidel potrebo, da je treba dati nekaj podrobnostnih izjav in so se njegovi odgovori razvili v pravi zunanje-politični govor (o katerem je večerajšnji »Slovenec«
v posnetkih že poročal. Op. ur.). Najbolj značilna je bila njegova izjava glede odnošajev do Nemčije in o svojem bližajočem se potovanju v Rim. Chamberlain je o tem dejal sledeče:

Ne bomo šli v Rim z nikakim določenim programom in tam tudi ne bomo iskali kakšnega posebnega sporazuma. Potujemo v Rim, ker hočemo samo izmenjati stališča o vseh vprašanjih, ki so skupna. Odhajamo na to pot z velikimi željami, da bi zboljšali naše odnose in to z vzajemnim razumevanjem ter da tako z osebnimi stiki utrdimo medsebojno zaupanje, ki naj v teh okoliščinah koristi splošni ustalitvi v Evropi, posebno pa med državami okoli Sredozemskega morja.

Chamberlain je nato govoril o Nemčiji in je rekel, da bi želel, da bi se odnošaji med Anglijo in Nemčijo uredili. Sicer pa je to že stalno poudarjal. V tem povojnem času smo prišli do sklepa, da se proti Nemcem ni postopalo zmeraj

modro in velikodušno. Toda počasi smo mi spoznali njihove velike čednosti in smo zelo želeli, da bi lahko z njimi sodelovali pri obnovi Evrope. Pri nas ni nikake maščevalnosti, pa tudi ni nobenih želja, ki bi hotele preprečiti njihov razvoj. Obratno, mi iskreno želimo, da dokler bo mogoče, privedemo ta močan in krepak narod k sodelovanju za splošno dobro kajti ne bo miru in napredka v Evropi, dokler ne bo sodelovanja pri stvarih, ki omogočajo življenju vrednost, da ga živimo. Lahko v vsaki izjavi, ki sem jo podal v spodnji zbornici ali pa v vsaki formalni izjavi o vladni politiki, potrdim, da vsi v tej državi resno in stalno želijo, da bi narodi Velike Britanije in Nemčije skupno z ostalimi činitelji evropske politike sodelovali za odstranitev vojne nevarnosti. Jaz sem prepričan, da govorim v imenu vseh in tudi v imenu mnogih drugih držav na svetu, če upam, da bomo s svojim delom lahko odstranili to veliko nevarnost.

Toda steni, da izrekamo to svojo željo, še nismo storili vsega, kajti za sporazum sta potrebna

dva, kakor so tudi za vojno potrebna dva. Jaz pričakujem, da bodo tisti, ki govorijo v imenu nemškega naroda, jasno pokazali, da žele pomagati pri udržitvi miru ki bo zanje prav tako koristen, kakor za vse druge. (Splošno odobravanje.)

Prav čudno se nam zdi, zakaj nam po monakovski konferenci očitajo, da se oborožujemo. Čudno se nam zdi zakaj se govori o dejstvih, ki so vsemu svetu znana. Vsak čas smo pripravljeni razgovarjati o omejitvi oboroževanja vendar pa tako, da bodo vsi doprinesli svoj del, upoštevajoč pri tem svojo lastno varnost. Dokler pa se drugi ne bodo nehali oboroževati podnevi in ponoči, tedaj moramo tudi mi to storiti. Dasi je razum najboljše orozje na svetu, s katerim se lahko vodi borba, in dasi ima malo izgleda na uspeh trditve, da je sila najvišje orozje posebno v borbi proti razumu, bi bila vendarle žalostna zmot, če ne bi hoteli drugod pravilno razumeti naše ljubezni za mir in če bi našo voljo za kompromis tolmačili kot našo slabost.

Ciano v Pešti nevoljen

Madžarske teroristične tolpe so nalašč organizirale krvav napad na slovaško mejo

Presenetljivo uradno obvestilo: „Ciano v Pešti zasebno“

Budimpešta, 20. dec. b. Na največje iznenadenje diplomatskih krogov je izšlo danes uradno poročilo, da grof Ciano ni uradno obiskal madžarske prestolnice, temveč da je ta obisk povsem zasebnega značaja. Po tem poročilu se vidi, kakor da je grof Ciano prišel na Madžarsko le na lov in da ne bo imel nobenih političnih razgovorov. Uradno poročilo med drugim poudarja, da so bili odnosi med Madžarsko in Italijo vedno najboljši in da ni nastopilo nič takšnega, kar bi jih moglo pokvariti. Tu gre samo za neuradne stike med predstavniki obeh držav, ki so potrebni, da se ugotovi, da ni nobene spremembe v odnosih.

Vse kaže, da je do tega uradnega poročila prišlo po večerajšnjih dogodkih na madžarsko-slovaški meji kjer je v raznih krajih prišlo do krvavih spopadov med madžarskimi terorističnimi tolpmi, ki se še vedno zadržujejo v bližini

slovaške meje, in med češkoslovaško vojsko. Nihče ne dvomi, da so ti incidenti, ki so se končali krvavo za Madžarsko, nalašč izvajani prav za časa obiska grofa Ciana v Budimpešti, da bi se tako poudarilo, da odnosi med Madžarsko in Češkoslovaško niso popolnoma urejeni in da Madžarska ni zadovoljna z dunajsko razsodbo, ker je pričakovala mnogo več.

Grof Ciano, ki je bil tudi razsodnik na tej dunajski konferenci, je dogodek na madžarsko-slovaški meji vzel kot osebno žalitev. Brez dvoma bo v tej smeri storil tudi energične korake pri madžarski vladi. Vse kaže, da bo grof Ciano za časa svojega nadaljnjega obiska v Budimpešti ustavil vsa politična pogajanja, ali pa jih bo skril na minimum v znak protesta. Snovi je bil grof Ciano sprejet pri ministrskem predsedniku. Temu sprejemu so prisostvovala najuglednejše politične vojaske osebnosti ter državni funkcionarji.

Horthy pomirjuje

Davi ob 8 je prišel regent Horthy z avtomobilom pred hotel, kjer je stanoval grof Ciano, ter obiskal italijanskega zunanjega ministra v njegovi sobi. Kmalu nato sta se oba odpeljala z avtomobilom v Gödöllő na lov. To nenavadno dejanje državnega poglavarja do zunanjega ministra druge države je povzročil v političnih krogih splošno iznenadenje ter ga spravljajo v zvezo z nevoljo grofa Ciana zaradi večerajšnjih incidentov na slovaško-madžarski meji.

Današnjega lova se udeležujejo poleg Horthyja in grofa Ciana še madžarski ministrski predsednik Imre dyi, zunanji minister Czaky ter še nekateri drugi ministri. Obed je bil pripravljen v kraljevem dvorcu v Gödöllő. Po lovu se je grof Ciano vrnil v Budimpešto ter je ob 18 sprejemal člane italijanske kolonije. Nocoj je večerja pri madžarskem zunanjem ministru Czakyju, o polnoči pa se Horthy in grof Ciano odpeljeta na drugi del lova v severni Madžarski. V teku jutrišnjega dne se bo grof Ciano vrnil nazaj v Budimpešto, nakar bo odpotoval v Italijo.

V Berlinu so nad Madžari razburjeni zaradi Ukrajincev

Berlin, 20. dec. c. Nemški tisk je zopet začel obširno pisati o tem, da nekatere države ne marajo priznati kontinoveljavnosti sklepov dunajskega razsodišča, ki je določilo meje med Češkoslovaško in Madžarsko.

Tuji časnikarji opozarjajo na dejstvo, da je znana »Nationalzeitung«
v Essenu, ki velja za glasilo maršala Göringa, čez celo stran prinesla poročilo o spopadu med Čekimi in madžarskimi graničarji na slovaški meji. List objavlja samo pojasnilo, ki ga je o spopadu objavila slovaška vlada. To poročilo vali krivdo za dogodka na Madžarske.

V zvezi s Cianovim obiskom v Budimpešti javlja dopisnik »Frankfurterzeitung«
svojemu listu, da misli madžarska vlada zopet načeti vprašanje skupne meje med Poljsko in Madžarsko. Madžarska vlada se bo zopet obrnila na Berlin in Rim, da naj zopet odločita novo mejo med Madžarsko in Češkoslovaško.

Isti poroča svojem listu, da bo Italijanski zunanji minister grof Ciano dne 15. januarja odšel v Varsovo, kjer bo s poljsko vlado razpravljaj o možnosti novega razsodišča za spore med Madžarsko in Češkoslovaško.

Nemški tisk piše v celoti precej ostro o napadih na sklepe dunajskega razsodišča o zahtevi (Nadaljevanje na 2. strani)

Zagrebska vremenska napoved: Polačno in nekoliko topleje.

Zemunska vremenska napoved: Polagoma bo mrav popustil, prevladovalo pa bo še vedno oblačno vreme. V zahodnih in južnih krajih bo deževalo, snežilo pa v ostalih pokrajinah. V Podonavju bo še vedno pihala košava.

Dunajska vremenska napoved: Sneg in nekoliko topleje.

Japonska hoče evropske velesile pognati iz Kitaja

Tokio, 20. dec. dl. Japonski zunanji minister Arita je v neki izjavi časnikarjem poudaril, da je treba Kitajsko najprej osvoboditi njenega sedanega napol kolonialnega stanja. Ustanovitev gospodarske enote v vzhodni Aziji (ta je japonskega imperija) je najboljša pot, da zagotovi neodvisnost Japonske, Kitajske in Mandžurije. Nadalje je minister izjavil, da Japonska ne misli ovirati evropske in ameriške delavnosti na Daljnem vzhodu. Pač pa hoče gospodarsko udeležbo drugih držav iz narodno-obrambnih ozirov temeljito omejiti. Na vprašanje, kako si minister zamišlja te omejitve, je

Arita odgovoril, da so samo po sebi podane. Podrobnosti zaenkrat sicer še ne more navajati, toda gotovo je, da se bodo omejitve raztezale na politično polje. Odpravljene bodo eksteritorialne pravice, kakor naselbine tujcev z raznimi izjemnimi predpravicami. K tovrstni pododbi med velesilami je Arita izjavil, da je še iz časov, ko Kitajska ni bila samostojna. Zaradi tega jo na sedanje čase ni mogoče več prilagoditi. Posojila, ki sta jih Amerika in Anglija dali Cankajseku, se imela le za posledek, da se je vojna podaljšala.

Sestanek med Göringom in angleškimi državniki v Italiji

Kasneje posvet štirih velesil

London, 20. decembra. TG. Na merodajnem mestu izjavljajo, da so vesti o kakšnem bližnjem obisku nemškega maršala Göringa v Londonu izmišljene. Razširilo se je namreč vesti, da se Nemčija silno zanima za obisk ministrskega predsednika Chamberlaina in zunanjega ministra lorda Halifaxa v Rimu in da bi rada dosegla, da ne bi bili sprejeti kakšni sklepi, ki bi neugodno vplivali na nadaljnji razvoj mednarodnih odnošajev. Angleški merodajni ljudje izjavljajo, da je Nemčiji predobro znano, da je rimski obisk angleških državnikov, ki pridejo v Italijo na izrecno povabilo Mussolinija, izključno italijansko-angleška zadeva, ki spada v okvir njune sredozemske pogodbe in da nima ničesar opraviti z Nemčijo.

Vendar pa je laburistični list »Daily Herald«
vztrajal na tem, da se bosta Chamberlain in maršal Göring vendar le sestala. List pravi, da je res, da se ne bosta sestala v Angliji, pač pa da je že vse pripravljeno, da se snideta nekje v Italiji, kamor bi Göring odpotoval na odhiti za časa Chamberlainovega bivanja v Italiji. Sestanek bi bil potreben že za to, pravi »Daily Herald«, ker je bila sprožena zamisel novega sestanka med Chamberlainom in Hitlerjem ali celo novega sestanka med predsedniki vlad štirih velesil. Zadnjo misel ponovno in s poudarkom objavlja tudi »Daily Mail«. Baje se je o tem v Londonu razgovarjal tudi že predsednik nemške narodne banke dr. Schacht, ki je svojo diplomatsko poslanstvo lažje opravil pod plaščem gospodarskih razgovorov.

Nova vrsta zavarovanja – proti samstvu

Danska dekleta, ki ne upajo na zakon, se lahko za stara samska leta zavarujejo in si pomagajo z zavarovalnico

Od našega prijatelja na Danskem smo prejeli sledeče zanimivo pismo, iz katerega razberemo, da je Dansko zavarovalstvo odkrilo novo panogo zavarovanja: samstvo. Kakor nam naš dopisnik poroča, se bo tudi to zavarovanje vpeljalo med ljudmi.

Kopenhagen, 17. dec.

V našem miru vam danes drugega ne morem poročati, kakor to, da se bojimo hude zime in pa, da smo dobili novo panogo zavarovanja: zoper samstvo. Na Danskem se sedaj že lahko zavarujejo starši svoje hčere, za katere se boje, da se ne bodo mogle poročiti. Kakor že kratka izkušnja kaže, ima zavarovalnica najbolj ugodne pogoje za takimenoimenovani »neleptičarij«, ki se v strahu pred samstvom na stara leta ali same zavarujejo, ali pa jih zavarujejo starši. Neredkokrat pa se zgodi, da se take preje poroče, kot lepotice,

ki jih sicer vedno obdaja trop kavalirjev, od katerih pa nobeden nima poguma, da bi živel s tako tako »izvoljenko« v trajnih življenjskih odnosih. Tako imajo kavalirjev do solidnih let na pretek, med tem pa leta minejo in moža ni, tedaj pa jih tudi zavarovalnica ne sprejme več, ker so že prekoračile 20. leto.

Letni prispevki so dovolj majhni, da jih zmorejo tudi srednji krogi. Največ se jih zavaruje v starosti med 18. in 20. letom. Če se taka zavarovalnica kljub pričakovanju pred svojim 40. letom poroči, nima do zavarovalnice nobenih zahtevkov, če tudi bi se zakon pozneje ločil. Vplačani prispevki pripadajo k premoženju zavarovalnice, iz katerega prejema tiste, ki se do 40. leta še niso mogle poročiti, trajno vzdrževalnino v razmerju z njihovo zavarovalno višino. Ta vzdrževalnina je tolikšna, da koristnikom omogoča sicer skromno pa vendar varno življenje.

Prvotno se je bilo bati, da bi to zavarovanje moglo zlasti med ženskimi svetom ubijati veselje do zakonskega stanu. Torej izkazalo se je, da strah ni bil upravičen, ker konec koncev je vsaki ženski materinstvo in družinsko ognjišče le veliko več kot zavarovano samstvo. Dosele je še večina zavarovank pravočasno prišla do zakonske skupnosti in premij še ni bilo treba veliko izplačevati. Kolikor pa jih je družba izplačevala, je bilo to v primerih, v katerih je bilo že vnaprej z veliko gotovostjo računati, da se zavarovanke zaradi teh ali onih okoliščin pač nikoli ne bodo poročile.

Anekdota

Napoleon je nekega dne prišel v neko francosko podeželsko mesto, kjer so ga nadvse slovesno sprejeli. Sam cesar je bil presenečen nad tolikim sijajem in razkošjem, ki mu ga je mesto pripravilo za sprejem. Županu, ki ga je v spremstvu odličnih meščanov nagovoril, je izrazil začudenje nad tolikim bogastvom sprejemnega slavlja. Župan pa mu je skromno, pa nekam zaskrbljeno odgovoril: »Velikanstvo, storili smo, kar smo bili dolžni, za to, kar smo storili, smo pa še dolžni.« Cesar je razumel besedno igro, da je občina v velikih denarnih težkočah in je k svojemu prispevku primaknil znatno vsoto.

Pred razpustom samostanov v Nemčiji

Londonski tednik »Catholic Herald« v velikim naslovu poroča, da se nacionalistični krogi v Nemčiji resno bavijo z namenom, da bi konec januarja prihodnjega leta razpustili vse samostane in samostanov podobne ustanove v Nemčiji, njihovo imovino pa zaplenili. Tednik svojo vest priobčuje po poročilih uglednega nemškega katoličana, katerega ime pa iz razumljivih razlogov seveda ni prišlo v javnost. V Londonu se katoliški krogi že pripravljajo, kako bi sprejeli begunce iz Nemčije in jim omogočili življenje.

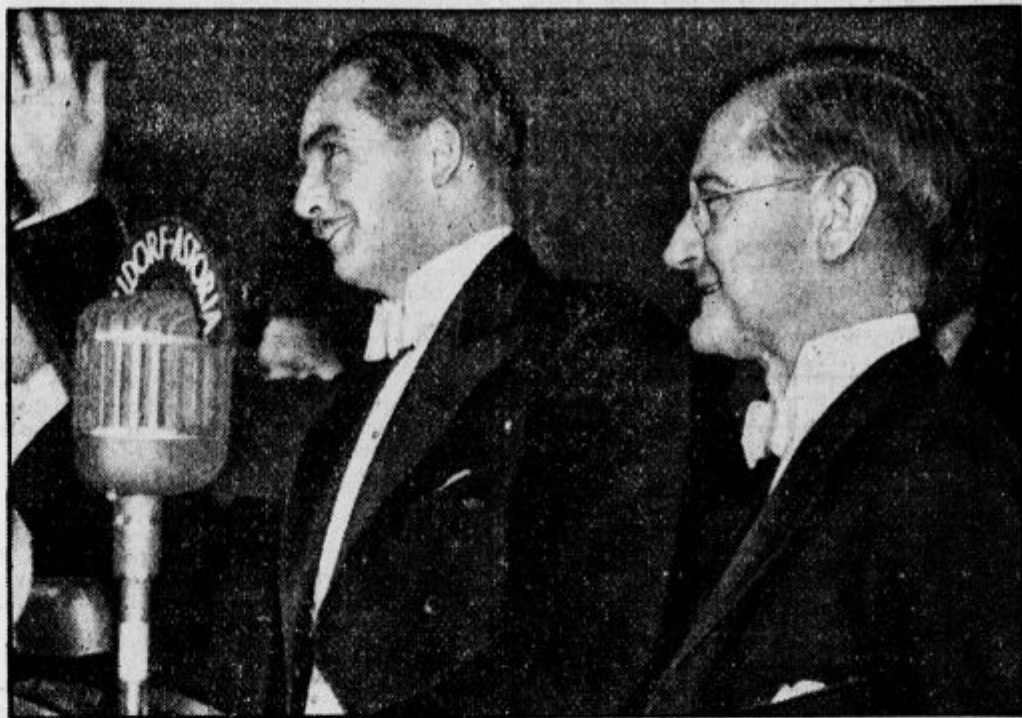
Diplomatski dopisnik istega tednika dalje poroča, da bi po načrtih Himmlerja samostani pripadli SS oddelkom kot domovi za njihove tečaje, dalje državnim šolam in za muzeje. Po teh poročilih bo vsem duhovnikom, menihom in laičnim bratom izpod 58 let prepovedano zapustiti nemško državno ozemlje, če so zmožni za vojsko. Za duhovnike pa, ki so v svetovni vojni bili častniki, se ta prepoved razteza do 65 let, za one duhovnike, ki so v svetovni vojni bili častniki glavnega štaba, pa do 75 let.

Sir Anthony Eden v Ameriki

Za en govor po radiu so mu dali 5000 dolarjev (okrog 220 tisoč din)

Bivši angleški zunanji minister Eden se pač ne bo mogel pritoževati, da je postal priljubljen in cenjen šele po smrti, kakor toliko drugih velikih ljudi. Ko je pred kratkim nastopil svojo pot v Ameriko, da bi tam imel javen govor zoper zunanjo politiko sedanje angleške vlade, je bil sprejet s takim navdušenjem, kakor še malokdo. Nobena filmska zvezdnica še ni prejela toliko pozdravnih pošilk, toliko vabil in družabnih poudb, kakor ta Anglež, ki je v Ameriki na mah postal »ljubljenec« javnega mnenja št. 1. Ni znano,

s kakšnimi občutki je Chamberlain po radiu spremljal poročila o slavlju, ki ga je Eden deležen v Ameriki. Gotovo bi ga popadla nevolja, če bi z vso gotovostjo vedel, da ovacije ameriške javnosti veljajo izključno Edenovi zunanji politični smeri, ki je s Chamberlainovo v popolni opreki, nič manj pa seveda tudi lepemu in elegantnemu možu, ki se čudovito zna poigravati s klobukom in rokavicami, kjer mu Chamberlain gotovo ne more konkurirati.

5000 dolarjev za govor.

Kakor poroča newyorški tednik »Time«, je ameriška zveza tvorničarjev plačala bivšemu angleškemu zunanjemu ministru Edenu 5000 dolarjev in potne stroške za govor, ki ga je imel dne 9. decembra 1938. Na sliki je videti, kako govori Eden v hotelu Astoria v New Yorku.

Velik padec

orjaškega dimnika, ki sestoji iz 50.000 opek, v South Yarru v Ameriki, katerega niso porušili z dinamitom, ampak z žično vrvjo.

Zima zahteva prve žrtve

Iz vseh krajev Evrope prihajajo poročila, da je zima pritisnila zelo močno. Zlasti severnejše pokrajine so že v pravi zimi, ki bi mogla biti ena izmed ostrejših. Paroplovne reke že močno zadružujejo plovba, ponekod pa je bila že prekinjena. Tako so vsi parniki na Odri včeraj prejeli obvestilo vremenske postaje, naj se čimprej zatečejo v pristanišča, ki naj jih do nadaljnjega ne zapuščajo.

Ceste v Nemčiji je pokrila poledica in je vožnja v nekaterih predelih nemogoča, tako na visokopalki cesti na Grosglockner: od vasi Ferlatten do Sv. Krvi (Heiligenblut), je cesta zaprta. Znano nemško državno avtomobilsko cesto pa posipajo, da vozila ne drsijo.

V severnih krajih Poljske je mrz z dosegel —33 stopinj Celzija in je povzročil že veliko škodo. Zaradi mraza je bila elektrarna v Poznanju več ur ustavljena. Več ljudi v Wilni, Varšavi in Lodzu je zmrznilo.

Nad Anglijo že od sobote pihajo strupeni vzhodni vetravi, ki so prinesli močen mrzci val, kakršnega že deset let ne pomnijo. Mrz je res dosegel šele —4 stopinj Celzija, za tamošnje razmere je to že veliko, ker nobene naprave na tak mrz niso bile pripravljene. Nekatere radijske postaje so imele hude težave pri odajanju svojega programa, ker so jim zmrzovale hladilne naprave. Tako je neka londonska postaja morala oddajo za štiri ure ustaviti, ker ji je vodni hladilnik od mraza zamrznil.

— Pri zaprtju, moltnaj v prebavi vzemite jutraj na prazen želodec kozarec naravno »Franz« sefe grenice.

počil. Promet med Anglijo in Evropsko celino je zelo otežkočen in ima čimdalje večje zamude. Zgodilo se je že tudi, da nekateri manjši rokavski parniki niso zmogli vetra in razburkanega morja. Niso se mogli približati angleškim pristaniščem in so se morali vrniti nazaj v severno Francijo. Na Skotskem so bili veliki snežni zameti, dočim v Londonu snega ni veliko. Kljub temu pa sta dole v Londonu dva človeka zmrznila.

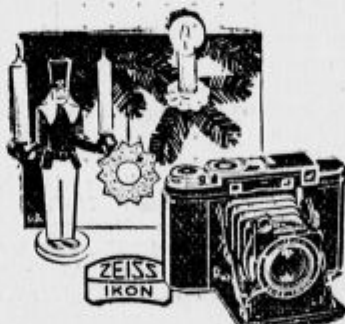
Mrzel val je zajel tudi Francijo. Na Seini se je že začela delati močna ledena piast, ki onemogoča plovbo. Iz Pariza in province poročajo o več primerih možganske kapi, ki je posledica hitro nastopivkega mraza, kakršnega Francozi pač niso vajeni. Le na francoski rivieri še vlada razmeroma topla jesen. V Nizzi je predvčerašnjem bilo 9 stopinj Celzija nad ničlo.

Meteor se je izgubil

Zavod za vremensoslovje in geofiziko v Frankfurtu ob Majni raziskuje, kam je padel meteor, ki so ga v nedeljo zvečer videli v južno nemških krajih. Mnogo ljudi je videlo svetli rep in tako ima zavod polno domnev, proti kateri smeri naj bi meteor padal — tu ima domišljija vsakega opazovalca veliko besedo. Kljub iskanju se še ni posrečilo kraj, kamor naj bi meteor padel, kaj bolj natančno ugotoviti. Med tem pa so že prišla poročila, da so tudi v pokrajini okrog Kölna opazovali padec tega meteorja in — iskanje se nadaljuje.

Katoliška cerkev v Angliji raste

V kratkem bo izšel »Catholic Directory« za l. 1939, ki bo natančno objavil številne podatke o stanju katoliškega življenja v Angliji in v Walesu. Po teh podatkih je sedaj v Angliji katoličanov 2.375.196, kar je 13.692 več kakor lansko leto. Večina katolikov je pristojna v škofijo Liverpool. Po vseh katoliških cerkvah v Angliji je bilo preteklo leto 65.989 krstov in 28.569 porok (lansko leto 27.360). Župni uradom je bilo prijavljenih 10.691 konverzij ali izprobrnitve iz brezverstva, odnosno anglikanske cerkve v katoliško cerkev. Število katoliških šol se je pomnožilo za 22 in jih je danes v Angliji 1453. Število učencev pa je v preteklem letu kljub temu padlo od 390.373 na 386.755.

Seveda, totoaparati si želi! Ona pa parfum, kolinsko vodo in milo

to so stvari, ki si jih sama ne privoščijo — zato pa bo to Božiček prinesel iz

Drogerije Gregorič, Ljubljana
Prešernova ulica 5

Sneg

Ljubljana, 20. decembra.

Davi je pričel padati sneg po vsej Sloveniji. Upanje smučarjev pa s tem še ni izpolnjeno, ker je padel le droben in suh sneg, vsaj v ljubljanski okolici neprikladen za smuko. Temperatura se je nekoliko zvišala ter je bilo v Ljubljani zabeleženo približno —3° do 4° C. Do večera je v Ljubljani padlo okoli 3 cm suhega snega.

Železniški in avtomobilski promet »mala zaradi snega le majhne ovire. To pa samo v Sloveniji. Večje zamude imajo vlaki, ki vozijo iz Beograda, tam namreč razsaja huda košava, ki onemogoča pravilno kurjenje v vagonu. Vagone morajo premenjati v Vinkovcih in v Zagrebu ter jih na novo zakuriti. Potniki, ki morajo sedaj v tem hudem mrazu potovati, naj si zato preskrbe toplo perilo in obleko, ker bodo sem in tja prisiljeni, da počakajo na spremembo vagona nekaj časa v hudem mrazu in snegu. Železniška uprava se bo seveda potrudila, da potovanja čimbolj olajša. Velike zamude pa imajo vlaki, ki prihajajo iz Nemčije iz bivše Avstrije. Vlaki, ki prihajajo čez Dravograd in Maribor, sicer prihajajo še kolikor toliko redno, ker vozijo na lažjih progah, pač pa je težava z vlaki, ki prihajajo čez Jesenice. Onstran Karavank so najbrže velike snežne mečjave. Brzovlak iz Monakovega, ki bi moral priti že ob 9 dopoldne v Ljubljano, je dospel šele ob 2 popoldne, torej s peturno zamudo.

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko. ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in slično. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

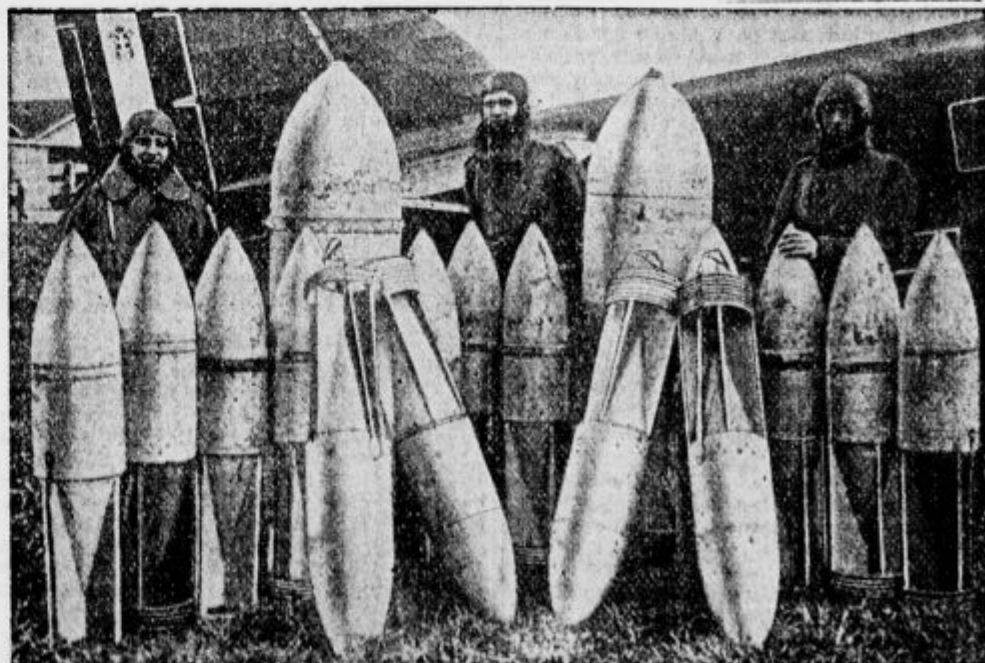
Tako mine slava tega sveta

Angleška javnost je letošnje leto s posebno napetostjo pričakovala, da izide dvorni almanah »Debrett«, ki objavlja novice z dvora v letošnjem letu. Zlasti je javnost zanimalo, ali bo kralj Jurij VI. ustregel željam svojega brata Edvarda in njegovi ženi Simpson podaril naslov »kraljevo visokost«. Pričakovanja pa so izpadla v negativnem smislu. Po dveh letih, odkar se je Edvard odpovedal prestolu in dobil naslov »vojvoda Windsorski«, se dvor še ni odločil, da bi njegovi ženi dal ta naslov. Pri tem pa je zanimiva majhna statistika. Lansko leto, ko je minilo leto dni, odkar se je Edvard odpovedal prestolu, so mu glavni angleški katoliški listi v poročilih posvetili še 186 stolpcev, v katerih so na dolgo in na široko opisovali njegovo življenje. Letos je bilo teh njegovih oseb posvečenih stolpcev samo še 23 (običajna številka »Slovenca« ima 32 stolpcev). Tako mine slava tega sveta!

VELIK POZAR V TOVARNI LIKERJEV

V mestu Owensboro v Ameriki je v tovarnah »Glenmore Distillation« skoraj do tal pogorel oddelek za likerje. Velike zaloge whiskeyja in likerjev so bile uničene, ker so steklenice v vročini popokale in je dragocena kapljica tekla po tleh — niti gasilec niso mogli postreči z njo. Škoda je za 2 milij. dolarjev (okrog 90. milij. din).

Bombniki z bremenom 2000 kg preleteli 468 km na uro

Italijanski vojni letalci (od leve na desno) Dino Risalti, mehanik, Angelo Toldi, poročnik in mehanik Mattia Razzano so na vojaškem bombniku kljub bremenu 2000 kg (v bombah) dosegli hitrost 468 km na uro. Slika jih kaže na rimskem aerodromu.

NOUGAT GALAK

IZVRSTNA
SLAŠČICA

FINA NAPOL-
NJENA BELA
ČOKOLADA

4 NOVE SPECIALITETE

NESTLÉ

CRAKLAIT CITRA

MLEČNA ČOKOLADA
S PRAŽENO RŽJO,
ZELO REDILNA

ODLIČNA ČOKO-
LADA S KREMO
OD CITRONE

Mlad fant izginil

V sredo, 14. decembra, je poslal mesarski mojster Podvratnik v Gaberju pri Celju s kolesom svojega 18 letnega mesarskega vajenca Ivekoviča Vladimira na Ljubčno po tele k nekemu posestniku. S seboj mu je dal tudi 450 din. Fanta pa zvečer ni bilo domov. Mesarski mojster je mislil, da se je kje zakasnil in da bo prišel pozneje. Pa ga ni bilo. Pozno v noč so ga šli iskat na Ljubčno, da bi ga našli morda pri posestniku, kjer bi moral dobiti tele. Tu so zvedeli, da fanta sploh ni bilo na Ljubčni. Čakali so ga, da bo prišel prihodnji dan. Tudi ta dan ga ni bilo. Ker fant nima staršev, niti sorodnikov, je skoraj izključeno, da bi pobegnil. Mojster sam, kakor tudi drugi ljudje, mislijo, da so fanta kje napadli in je postal žrtev zločina. Fant ima namreč večjo doto. Je srednje postave, podolgovatega obraza, kostanjavih las, nosi rjav suknjič, temnorjav sviter, črne jahalne hlače, črne usnjene gamaše, rjavo športno čepico in rjave gojzerice. Njegovo kolo je znamke »Hanibal« in nosi številko 2-31.479-3.

Huda nesreča 6 letne deklice

Brežice, 20. decembra.
Danes dopoldne se je nevarno opekla po vsem telesu 6 letna Vrečič Jožefa, hči najemnice iz Globokca pri Brežicah. Danes zjutraj je mati, ki ji je spomlad umrl mož, odšla po opravih v Brežice. Jožefa je ostala sama doma kot že večkrat poprej. Starejša sestra je odšla v šolo, pa tudi starejšega brata ni bilo doma. Verjetno je, da je deklica odprla vratca železnega štedilnika, ki je bil v sobi zakurjen in nalagala drva na ogenj. Pri tem pa ji je najbrž padla žerjavica na obleko, da se je vnela in na njej vsa zgorela. Ko je prišel brat domov okrog 11 dopoldne, jo je našel na tleh ležečo, čisto golo in opečeno po vsem telesu. Deklica je bila še pri zavesti in brat je stekel po gospodarja, pri katerem stanujejo. Gospodar jo je hitro prepeljal v brežiško bolnišnico. Ni nobenega upanja, da bi ponesrečenka okrevala.

ZFO

Smuški, tekmovalni in nadaljevalni tečaj priredi Koroško fantovski okrožje v dneh od 26. decembra do 1. januarja na prekrasnih terenih pod Uršljo goro v bližini Guštanj. Tečaj bo vodil zvezni trener iz Ljubljane. V tečaj se lahko prijavijo člani vseh odsekov s področja mariborske podzveze. Celotna oskrba za vseh šest dni znaša samo 95 din. Prijave naj pošljejo odseki za svoje člane takoj Koroškemu fantovskemu okrožju na naslov: Konečnik Ljubomir Guštanj-Ravne. Poslednja navodila za tečajnike bomo objavili v »Slovenec« v soboto (v božični številki). — Koroško fantovski okrožje.

VDK

Zveza dekliških krožkov v Ljubljani priredi v dneh 30. in 31. decembra t. l. v Ljubljani tehnični tečaj za učiteljice. Namen tečaja je naše učiteljstvo praktično seznaniti s sodobno telesno vzgojo. Za prehrano in prenočišče je preskrbljeno po zmerni ceni. Rok za prijavo je do 26. decembra t. l. na VDK, Ljubljana, Miklošičeva cesta 7-I., ki daje tudi potrebne informacije.

in vse zimskošportne potreb-
ščine dobite najugodnejše pri

Banjai

Ljubljana, Miklošičeva 20

Tržišče

Komisijiski ogled stare proge od Pijave proti Trebnjem je bil že pretekli ponedeljek. Ta proga je tako slaba, da ni zmožna za večji promet, kaj šele za promet brzovlakov. Proga bodo čisto preuredili, izravnali ovinkne in položili dolge tračnice. Kredit za to je že dovoljen.

Končič Ahačič:

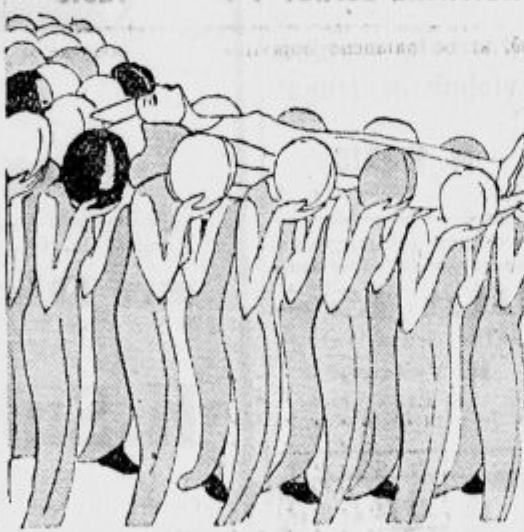
Jaka Spaka in čudodelna dlaka

17

Dolgo jokata družici ob mrtvi kraljični, potem pa jo dvigneta in odneseta preko trate. Tedaj pa je sonce potemnelo od žalosti, ker ni bilo več krasote na zemlji. Vse ptice so tiho zapele pesem žalostinke in vse rožice so potohle grenke solze: Kraljične Marjetice ni več!

čitajte in širite »Slovenca«!

Kraljične Marjetice ni več! Je turobno odmevalo po vsem svetu. In zbirala so se dekleta in položila mrtvo lepoto na nosilnico in jo odnesla na domači grad. In vsa dežela se je vdela v črtno in bridko zaplakala: kraljične Marjetice ni več!

Programi radio Ljubljana:

Sreda, 21. dec.: 12 Zvezde in zvezdniki (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.50 Sramel »Ker-
janček« — 14 Napovedi — 18 Mladinska ura: a) Nekaj o jeziki in njihovi zemljepisni razširjenosti (g. dr. V. Bohinec); b) Ročna dela: Hlevček za jastice (g. dr. Zor) — 18.30 Chabier: España, rapsodija — 18.40 Dolenski gradovi (g. Leo Pettau) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Charles Nodier in Ilirija (dr. Pavel Brežnik) — 19.50 Prirodopisni kotiček (g. prof. Pengov) — 20 Cankarjeva proslava ob priliki 20 letnice smrti. Izvaja pevsko društvo »Cankar« — 21.30 France Schutert: Nedokončana sinfonia (plošče) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Akademski pevski kvartet.

Drugi programi:

Četrtek, 22. decembra: 12 To in ono (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Opoldanski koncert Radija, orkestra — 14 Napovedi — 18 Slavne koračnice (plošče) — 18.40 Slovensčina za Slovence (g. dr. Rud. Kolarič) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Zasluga ing. prostovoljevc za naše osvobodjenje (Mirko Jančič) — 19.50 Deset minut zabave — 20 Koncert Sodelujeta: g. Drago Zagor in Radij, orkestra — 21.30 Kozanske pesmi (plošče) — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Kvartet mandolin.

Petek, 23. decembra: 11 Solska ura: Božična od-
daja (brezpos. učit. abitur.) — 12 Iz naše domovine (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.20 Opoldanski koncert Radija, orkestra — 14 Napovedi — 18 Božič v družini (g. Ivanka Velikonja) — 18.30 Sramel igrajo (plošče) — 18.40 Slovensčina (g. dr. St. Leben) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Tucin-dan in božični kolač v narodnem verovanju (Jelica Belovljč Bernačič) — 19.50 Smučanje, naš ljudski šport (g. Janko Slehner) — 20 O znanosti politiki (g. urednik Al. Kuhar) — 20.30 Orgelski koncert (usgr. Stanko Premrl) — 21.15 Koncert Radija, orkestra — 22 Napovedi, poročila — 22.30 Angleske plošče.

Najboljše božično darilo

je Steinway, Ehrbahr, Förster, Stingl, Seiler itd. klavir iz klavirskega salona

M. Bäuerle, Maribor, Gosposka 56-I.

Za zamejskega odjemalca

iščem veliko gozdo posestvo, ne predaleč od Zagreba ali Ljubljane — po večini črni gozd. Obširne pismene ponudbe s točnim opisom gozdov prosi advokat dr. Lavoslav Šik, Zagreb, Amruševa ulica 7.

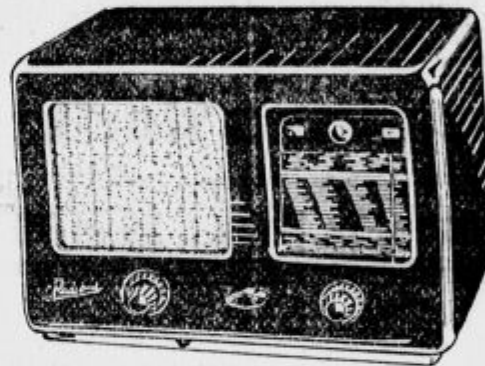
Korespondent

zmožen perf. slovenščine, srbohrvaščine in nemščine, s čimboljšo teoretično predizobrazbo, po možnosti tudi s prakso v večjih podjetjih, se sprejme na odgovorno, stalno in dobro plačano mesto. — Ponudbe s prepisi spricval in z navedbo referenc poslati upravi »Slov.« pod 19.705.

Plemeniti zvok stare violine

daje koncertu posebno noto: taka vijolina ima svojo dušo. Stradivari med radijskimi aparati je

RADIONE tipa 539 A

Din 5400.—
za gotovino

Din 6000.—
na 12 mesecev

Glas tega šestelektronskega aparata je čudovit. Mehak je in zvonk, nežen in silen, jasev in temen, vriska in poje. Tudi ta aparat ima svojo dušo. Za Vas, ki imate čut za glasbene fine, pride v poštev le aparat

RADIONE 539 A

Zahtevajte takoj poseben prospekt. Poslušajte ta aparat pri nas in pri naših zastopnikih

„RADIO“

dr. z o. z. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta 7

NB: Naša trgovina je v soboto 24. decembra odprta le do 17. ure.

Dolores Vieser:

Podkrnoški gospod

Roman. — Poslovenil Janez Pucelj.

Čez nekaj časa zazvonil pri svetem Tilnu enajst in Nartej vstane. Duri se zaloputnejo. Katica gre v izbo, da bi pogrnila mizo. Tedaj vidi, da se njenih žličnikov nihče niti dotaknil ni. — No, lepi res niso — ampak dobri so pa le! Saj je celo nekoliko limoninega soka kanila noter! — Toda Nartej je nekaj bilo, zato ni mogel jesti. In zdaj poklekne dečelca na klop pod oknom in opreže dolj na trg: Spodaj gre Nartej. Še vedno dela tako dolge, nagle korake! Glavo nese pokonci, pa ko korači povprek preko trga, vidi Katica, da mu je obraz vse bled in temen. — Prejšnje čase je bil zmeraj dobre volje, kvečjemu enkrat je bil hud. Pa seveda, kadar je človek že tako velik —!

Nartej teka čez trate. Kaj naj bi tudi sicer? Doma: materin tih obraz, ki iz njega zro oči vsak dan skrbneje; pri Flegarju: hladna, dobrohotna modrost starega moža in strastne sanjarije prijateljeve. Kaj naj bi si človek delal srce še težje?

Dnevi potekajo: prihodnji tork bo v Brežah. Moral bi si marsikaj napraviti: suknič, dvoje hodnih erajc, nogavice — morda plašč. Pa kadar začne govoriti o teh stvarih, se mati prestraši in meni, da se še ne mudi. Ali pa začne jokati. Srce ji kuje, da odskakuje ruta na prsih. Bilo bi bolje, da bi z Dunaja odjahal kar k Ungnadu. Odkar je prišel domov, ni prav nič drugega, kakor da mora prizadevati materi srčne bolečine in delati skriv in ugonablja pri tem njo in samega sebe. Dobro, da bo že kmalu konec!

Ob molitvi Glini se bližajo rdeče vrbove šibje. Breg je zeleno obrobljen in na obronkih se modrijo prvi jetrnik. Sonce razvema barve v svetlo,

vriskajočo radost. Nartej vsega tega ne vidi; pohajkuje vzdolž reke in se ves izgublja v svoje misli.

Danes je petek. Le pet dni še, hvala Bogu! In vendar: Če se vrne domov od Turkov in matere več nenajde? Iliša bo prazna. Nanej in Tevža bosta beračila na cesti —? Ali če pade? Mati bo čakala iz leta v leto. In ko se bo postarala in obolela, kdo bo tedaj skrbel zanjo? —

Nartej stresse z glavo. Na take stvari ne mara misliti. Mora na vojsko, saj zanj vendar ni druge poti.

»Podkrnoški prošt... kdo bi se ne smejal!« Skoraj ne more človek razumeti, da mu tudi Flegar, modri mož, svetuje kaj takega! Zakaj ne bi bil Flegar? Star je in moder, deloval bi kar se da razumno in pravično in ne bilo bi mu dolgčas. Ampak on, Nartej, ko je vendar tako mlad in mu je kri tako vroča!

V zraku zablise nekaj belega: jezen žvižg pretrga tišino. In nato omahne z mehkim glasom perutnice v vrbe: bel sokol. Nartej skoči v grmovje. Tu visi plit in toži med vejicem, rad bi se še enkrat dvignil, a se ne more. Čez b'ečede se perje mu curlja rdeč znoj Nartej seže po ptici, tedaj ga ta divje useka v prste: »Piu — piu —«. Sokol se upehano brani, toda večja Nartejeva roka ga lahko kroti in ga dvigne iz gošče. Je krasna žival, kar se da plemenito vzrejena in našlahtnejše pasme! Je podobna, da se je boril z jastrebo: krepkiji so kravi, prsi razkuzmane. Perutne kite pa je videti, da niso ranjene.

Nartej spet nadene sokolu oglavnico, ga boža in ljubkuje, da ga pomiri. Kri solzi živalci le burno dvigajočih se prsi naprej in naprej. Previdno odkrije Nartej rane: globoke so in široke. Škoda vrliga junaka, če se mu ne bodo dale pozdraviti!

Čez gollavo sem dirja mala družba. Dve dami, trije gospodje; nekaj lovcev za njimi. Nartej zleze gori na breg, da bi ga lahko zagledali. V eter mu prinaša sem čez objesten smeh.

Ko pa pridejo jezdec bliže, spozna Nartej v enem izmed njih — očeta. Vroč val mu zagomazi po udih — najprej hromeč, otročji strah, nato pa nenadna, odločna volja, da bi se ustavil sam in bi ustavil njega. Sokola si drži na prsih in ga rahlo boža; oči pa mu goré jezdecu nasproti.

Sebastijan z Zrelca bi pač rad zdiral mimo, pa Nartej ga zdajci pokliče:

»Gospod Sebastijan!«

Vitez se ozre kvišku, osupne. Nato okrene prama tja čez čez ekrajine, ne da bi zadrževal spremljevalce.

»Oo, Nartej, zaključ veselo, si že doma?«

»Teže že drugi teden,« odvrne fant in gleda preko viteza.

»Zakaj pa se nič ne pokažeš?«

»V Zrelcu?« vpraša Nartej s čudnim nasmeškom. »Kaj naj bi iskal tam?«

Vitez se zasmeje; sijajno, to ti je ponos!

»No, mislim, nekaj zahvale sem si pač zaslužil!«

Nartej misli samo vprašati: Za kaj zahvalo? Toda potegne ga skoraj proti njegovi volji:

»Hla, kaj naj se že zahvaljujem? Da veste, od vas ne sprejemam prav nobene milosti! Ste lahko sami prošt Pod Krnosom! Svoj živ dan se niste menili zame in zdaj naj bi rekel — lepo Bog lo-naj? Nisem vaš pes! Počnem, kar s am hočem: pojdem z Ungnadom!«

Gospod Sebastijan iz Zrelca se ves čudi; misli si je svidenje vse drugače. Pa dečko je fant od fare — — — tak divji zlodej! Le kako ti zna pogledati!

»Tako preprosto, kakor si misliš ti, zdaj to več ne gre. Moral bi jaz —«

»Kaj mi mar, kaj bi moral vi? Vi tudi mene niste prej nič vprašali,« se srdi Nartej posmehljivo vitezu v besedo.

»Tudi treba ni bilo, da bi te bil vpraševal! Očetu moraš biti pokoren!«

»Naenkrat zdaj? Saj mi prej tudi ni bilo treba ubogati! Sploh pa — vi ste gospod v Zrelcu, Pod Krnosom, na Grajfenfelzu in Jadoveah — jaz pa uboga para Nartej — — ne Nemeč in ne Slovenec, ne gospod in ne hlapec — kaj imam opravka z vami?«

Zdaj le šine Zrelčanu izpod sivoplave brade rdečica in vročina v oči.

»Kaj, ti se hočeš z mano pravdati?« zakriči na fanta. Glas mu malo da ne pojema od razburjenja: »To je za zahvalo, če je človek dober! — Ti potepin! Če nečeš, ti tudi treba ni imeti opravka z mano!«

Tedaj se zasmeje Nartej rezko in porogljivo vitezu v besedo:

»Pravi tako se baš lepo zahvaljujem za trud in —«

»Dobro, naj bo po tvoji volji,« zarjuje stari, ki ga je bliskajoča se upornost fantinova pripravila v veliko togoto. »Od danes naprej lahko pogineš, kjer hočeš — povej to svoji materi, ti — ti —«

Samo za spoznanje bolj bled, z ustnicami le malce ožjimi kljubuje Nartej Zrelčanu v obraz široko razprtimi, divjimi očmi in se ne gane, ko ta spodbode prama in odjaha za lovsko družbo, ki ga čaka tam čez ob robu gozda.

»Zdaj sem rekel, zdaj je konec, pa amen. O Bog, debelo svečo zaobljubim svetemu Lenartu, da je šlo tako zlahka in tako hitro; bil je zadnji čas!«

Čez ozki most čez Glinu privihra Nartej, da zaropotajo mostnice. Še trpoli jeza v njem, pa močno, veselo vznurjenje raste vije in više, da ga kar prerašča. — — — Zdaj se je odločilo, končno! Zdaj ne more postati več šibak — nobenega boja ne bo treba več!

»Juhej, v terek terek odjahamo!«

Mrzel veter zaveje Nartēju v obraz; ne čuti ga. Košuta, ki se je še pred eno uro lesketala kakor bel niz biserov, je rahlo zastrta; slabo vreme bo!

OPOZARJAMO na novourejeno prodajalno damske, moške in otroške konfekcije

„SOKO“ obleke

Ljubljana, Sv. Petra cesta 23 in novootvorjena na Tyrševi cesti 18. (Nasproti gostilne „FIGOVEC“)

Velika izbira vsakovrstnih oblačil, po priznani nizkih cenah!

Božična darila!

Trikotažno perilo, nogavice, sokni, rokavice, srajce, samovestnice, naramnice, žepni robci, šale za dame, gospode in otroke priporočamo v veliki izbiri in nizkih cenah

MAKS PUCHER, MARIBOR, Gosposka ulica 19.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglaš 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglaš 15 din. — Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonjska, 3 mm visoka petitna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Ekonom-vrtnar

dober zivnorejec — se sprejme. Ponudbe upravi „Slovenca“ pod „Jahač“ št. 19.699. (b)

Tkalskega mojstra

samoostojnega, z dolgoletno prakso, iščemo. Nastop takoj ali pozneje. — Ponudbe upravi „Slov.“ pod „Mojster“ 19.652. (b)

Sobarico

mlajšo moč, z daljšo prakso in z znanjem nemščine, sprejme prvovrstni hotel v Ljubljani. — Ponudbe s sliko in s točnim opisom vseh dosedanjih služb na upravo „Slov.“ pod „Hotelska sobarica“ št. 19.695. (b)

Pouk

Tečaj za stenografijo

šestmesečni, priredi Trg. učilišče in stenografski institut Robida, Ljubljana, Trnovska ulica 15. — Poučuje ga prof. Robidova. Učnina nizka. Uspeh garantiran. Začetek januarja 1939. — Pojasnila v pisarni učilišča, Trnovska ulica 15. (u)

Tečaj za strojepisje

priredi Trgovsko učilišče in stenografski institut Robida, Trnovska ul. 15, Ljubljana. Novi moderni stroji. Najnovejša učna metoda. Začetek januarja 1939. Pojasnila v pisarni učilišča: Trnovska ul. 15. (u)

Čitate in širite

„Slovenca“

Radio

Od 750 din

naprej radio aparati nove tipe. Banjal, Ljubljana, Miklošičeva 20. (l)

Radio aparati

Loewe, Minerva, Graetzor in Mende — blagovno božično darilo. — Tudi na obroke pri

Kleindienst & Posch

Maribor, Aleksandrova 44

Obrt

Snežne čevlje, galoše kakor druge čevlje popravi „Express“, brzoopravilnica čevljev — Ljubljana, Sv. Petra c. 6.

Razno

KO-KO-DAK

Jajce tudi po zimi, kadar so najdražje. Vam znesejo Vaše kokoši!

Pojasnila brezplačno Milan Vrabčič, Pluj 33

Prodamo

Štajerska jabolka vedno na zalogi po nizki ceni pri Gospodarski zvezi, Ljubljana, Tyrševa c.

Orehova jedra in fižol nudi Sever & Komp. — Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. (l)

Medarna

Ljubljana, Zidovska ul. 6, nudi sortirani, prvovrstni cvetlični med po najnižji ceni. (l)

Smučal in sanke

najboljše, dobite pri izdelovalcu Fajfar, Ljubljana, Trnovska ulica 25, telef. 34-10. (t)

Prvovrstni trboveljski premog brez prahu

koks, suha drva nudi

I. Pogačnik Bohoričeva 5 Telefon 20-59

Moške srajce

maže, spodnje hlače, kravate, nogavice, rokavice še vedno najceneje pri I. Tomšič, Sv. Petra c. 28.

Štajerska jabolka

zopet na zalogi. Kupite tudi vse vrste sira po nizkih cenah v trgovini Martinc, Tyrševa 17. (l)

Pozor!

Prvovrstni premog, drva, koks po najnižjih cenah

Podobnik V. Tržaška c. 16 — tel. 33-18

Razprodaja

raznega pohištva, klavir itd. Rimska cesta 20/II, od 2.—4. ure. (s)

KAPPEL

pisalni stroji — božični sen! Tudi na obroke pri

Kleindienst & Posch Maribor, Aleksandrova 44

Šivalni stroj

pogrezljiv, ki šiva naprej in nazaj, stika in šepa, poceni napredaj. — Nova trgovina, Tyrševa c. 36, nasproti Gospodar. zveze.

Cviček

pravi, dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani. Telefon št. 25-73

Sveže najfinije norveško

ribje olje iz lekarne

dr. G. PICCOLIJA v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

Lepa, praktična darila

si nabavite za Božič v znani manufakturni veletrgovini

R. MIKLAUC - „pri Škofu“

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica — Pred škofijo

Velika izbira ostankov svilenega, volnenega in perilnega blaga po znatno znižanih cenah.

Poséstva

V Brežicah in okolici

ko napredaj hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter zaokroženi deli Attemsovega veleposresta. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Glasba

Tega ne more nikdo Poljubne najnovejše plošče samo po Din 30.— Razen tega vzamemo tudi stare v račun

elektrofon PASAŽA NEBOČNIKA

Iščite seznam.

Darila za male in velike

gitare, harmonike, violine in drugo

najceneje pri

M. MODIC

Ljubljana, Colzova c. 9.

Lepo darilo je nova gramofonska plošča, slane samo

Din 15.—

dokler traja zaloga

R. Velepič

Ljubljana VII

Sv. Jerneja cesta št. 25

Čas je zlato

pa tudi dobra reklama v

SLOVENCU

Denar

Srbske tobake srečke

prodam. Ponudbe upravi „Slovenca“ pod zn. „89“ št. 19.697. (d)

SOBE

Prazno sobo

s souporabo kopalnice — oddam v Trnovem. Staretova ul., nova stavba.

Stanovanja

Dvosobno stanovanje

parketirano, v I. nadstr., takoj oddam. Rudnik 81, Dolenski cesta. (e)

Dvosobno stanovanje

s kopalnico in vrtom se odda. Staretova ul., nova stavba, Trnovo (e)

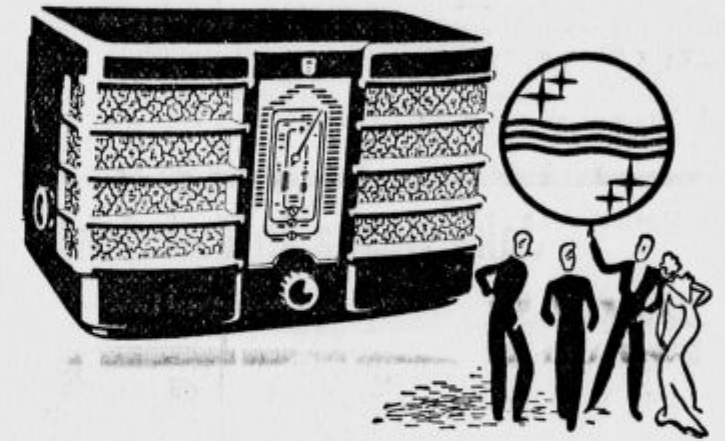
Zivali

Harzer kanarčke

prodam. Primerno božično darilo. Jerše, Ilirska ulica 20. (j)

Zahtevajte povsod naš list!

MALI SUPER z VELIKIM GLASOM

PHILIPS 215

Najmodernejši 3+1 cevni Superhet z oktoko kot cev za oscilacijo — 7 uglasenih krogov, kratki, normalni in dolgi valovi, dobite že

za Din 175.— mesečno

Oglejte si še danes ta aparat pri

H. Suttner, Ljubljana

Aleksandrova cesta 6

Ogled in predvajanje brezobvezno. Prospekti brezplačni!

Za božič primerna darila

Na zalogi ima krasno izbiro za vsako ceno trdka

F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29 in 30

in sicer:

za gospode

modne in športne srajce v vseh kvalitetah, zimske pidžame in spalne srajce, spodnje hlače, navadno in Benger triko perilo, pletenine, kravate, šale, krasne žepne robce itd.

za dame

jutranje halje, domače obleke, predpasnike bele, iz batista ali šifona, barvaste ali klotaste, svilene in flanel spalne srajce in pidžame, svileno in mako triko perilo, ovratne rute, žepne robce, nogavice, rokavice, pletene jopice itd.

Kdor kupi pri nas nad din 100.— dobi svilen robček, ako se sklicuje na ta inserat

Vzajemna posojilnica

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

+

Žalostni naznanjamo, da je naša dobra žena, mati in stara mati

Uršula Tišlar roj. Gale

previdena s svetimi zakramenti, odšla v kraljestvo milosti in plačila. Pogreb blagopokojne se vrši v četrtek, dne 22. decembra ob 9. uri dopoldne v Spodnjih Dupljah.

Vsem znanim jo priporočamo v molitev.

Spodnje Duplje, škofja Loka, Slovenj Gradec, dne 19. decembra 1938.

Jakob, mož; Micka por. Planina, Jakob, hči in sin; Planina Lovro, zet, štelka roj. Štimnikar, snaha, Anka, Francej, Franci, vnukinja in vnuka.

+

Glohoko potrjeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je po dolgotrajni mučni bolezni v 71. letu starosti previdena s sv. zakramenti umrla naša mama, stara mama, prastara mama, tašča, svakinja, teta, gospa

Ivana Klampfer

hišna posestnica

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 21. decembra ob 16 na farno pokopališče v Trzinu.

Trzin, Ljubljana, Nj. Otiški vrh, 20. decembra 1938.

Glohoko žalujoci:

Pavla, por. Umek, Julka por. Konič, Anica, Tončka por. Furar, hčerke; Rudi in Viktor, sinova — ter ostalo sorodstvo.